

Βαπτισματικές και μεταβαπτισματικές πράξεις

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=90584>]

Μετά το βάπτισμα ο ιερέυς αποθέτει το νεοφώτιστο στις αγκάλες του αναδόχου, «σαβάνου λευκοῦ ἐφαπλωθέντος ἐν ταῖς χερσί» και νίπτει τα χέρια του ενώ ψάλλεται τρείς φορές ο πρώτος στίχος του 31^{ου} ψαλμού[162]: **«Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι[163]»**. Η πανηγυρική και κάπως σχολαία ψαλμωδία του παραπάνου στίχου, έχει εισαχθεί προφανώς ως ένα είδος χαιρετισμού του νεοφωτίστου και συγχρόνως για να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος για την απόμαξή του και για την έκπλυση των χειρῶν του βαπτίζοντος[164].

Πηγή: alliotikathriskeytika.blogspot.com

Ακολουθεί απαραίτητως η ανάγνωση της **«εύχης τοῦ μύρου»** («**Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ λάμπας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτηρίας, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις τὴν μακαρίαν κάθαρσιν ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι, καὶ τὸν θεῖον ἁγιασμὸν ἐν τῷ ζωοποιῷ χρίσματι· ὁ καὶ νῦν εὐδοκήσας**

και η χρίση του νεοφωτίστου δια του αγίου μύρου, λέγοντας σε κάθε χρίση την φράση «**Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Αγίου. Ἀμήν[166]**». Χρίονται δε τα ίδια σημεία του σώματος που χρίσθηκαν με το εμπορικιστό έλαιο, αν και η πράξη από ότι φαίνεται από τα χειρόγραφα δεν ήταν εδώ πάντοτε και παντού η ίδια. Η λύση δίδεται από τα ευχολόγια στα οποία κρατείται η παραδοσιακή και ορθή διάταξη.:

1. Μετά το χρίσμα ενδύουν τον νεοφώτιστο με λευκό χιτώνα, λέγοντας με έμφαση το [167]« **Ἐνδύεται ὁ δοῦλος (δούλη) τοῦ Θεοῦ (ὁ ἢ ἡ δεῖνα) χιτῶνα δικαιοσύνης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν**»[168]. Ο πανηγυρικά ψαλλόμενος ειρμός «**Χιτῶνά μοι παράσχου φωτεινόν, ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον, πολυέλεε Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν**[169]», δίνει ὄλο το χρόνο για να γίνει σωστά η ένδυση με τον «έμφώτιο» χιτώνα.
2. Αναρτούν στο στήθος του νεοφωτίστου τον «βαπτιστικό» Σταυρό, λέγοντας εμφατικά το «Εἶπεν ὁ Κύριος, Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ελθεῖν...». Η πανηγυρική και πάλι ἐξ' ἑθους του ειρμού της ἀ' ωδῆς του κανόνος της Υψώσεως του τιμίου Σταυρού «**Σταυρόν χαράξας Μωσῆς..**» καλύπτει τον χρόνο επιδόσεως του Σταυρού και αποτελεί, ὅπως το Χιτῶνα μοι παράσχου...» και νωρίτερα το «**Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν...**», στοιχείο ἐξάρσεως της σπουδαίας αὐτῆς μεταβαπτισματικῆς πράξης.
3. Ανάβουν την λαμπάδα και την παραδίδουν ἐπίσημα στον νεοφώτιστο (δηλαδή στον ἀνάδοχο), λέγοντας το «**Οὔτω λαμψάτω το φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων...**». Και αρχίζουν την ψαλμωδία του [170]«**Ὅσο εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε, Ἀλληλουῖα (ἐκ τρίτου)**[171]». Ὅση ὥρα ψάλλεται, ο ιερεὺς θυμιάζει τον ἀπέναντί του ιστάμενο νεοφώτιστο που κρατείται μεζὶ με την λαμπάδα ἀπὸ τον ἀνάδοχο, και κάνουν τρεις γύρους γύρω ἀπὸ την κολυμβήθρα[172]. Στη συνέχεια ο ιερέας παραλαμβάνει το Ευαγγέλιο ἀπὸ το δισκέλιο και θυμιάζοντας εισέρχεται στο ἅγιο βῆμα. Αφὺ ἀναγνωσθεῖ το ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα[173] , ο ιερεὺς, διαβάζει το Ευαγγελικὸ ἀνάγνωσμα[174] ἀπὸ την ωραία πύλη.

2.5: «Μεταβαπτισματικές πράξεις»

Ὡς μεταβαπτισματικές πράξεις του Μυστηρίου του Ἁγίου Βαπτίσματος, ἐννοούμε τις ἐπίλοιπες σήμερα τελετές της ἀπολούσεως του ἁγίου χρίσματος, καθὼς και της τριχοκουρίας. Είναι χωριστές τελετές που γίνονται η πρώτη κατὰ την ογδὴ ἡμέρα, και η δεύτερη ἴσως τότε ἢ και ἀργότερα. Με τον νηπιοβαπτισμό σιγά-σιγά η μεν ἀπόλυση τελείως τυποποιήθηκε, ἐνὼ ἦταν πραγματικὸ λουτρό του νεοφωτίστου, που ὡς την εβδόμη ἡμέρα δεν λουζόταν, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦσε

να φέρει τα λευκά εμφώτεια ενδύματα και να σχολάζει στους ναούς κατατρυφώντας των αγίων μυστηρίων και ακροώμενος τις μυσταγωγικές λεγόμενες κατηχήσεις.

Η απόλυση και η τριχοκουρία συνάπτονται σήμερα στην ακολουθία του βαπτίσματος ή και παρεμβάλλονται ακαίρως εντός αυτού. Το πιο σωστό και σχετικά ακριβέστερο είναι να γίνονται μετά την κοινωνία του βρέφους όπως γράφονται στο Ευχολόγιο, με την ανάγνωση «είς ἐπήκοον» του λαού των σχετικών ευχών στη θέση τους και κατόπιν να γίνεται η απόλυση[175].

[Συνεχίζεται]

[162] Βλ. Ιωάννου Μ. Φουντούλη, «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ», τομ. «άγιον Βάπτισμα», εκδ. Ιερά Μητρόπολη Δράμας, Δράμα 1996, σ. 217.

[163] Βλ., Μικρόν Ευχολόγιον ή Αγιασματάριον, «Ακολουθία του Αγίου Βαπτίσματος» εκδ. Αποστολικής Διακονίας, σ. 74.

[164] Βλ. Ιωάννου Μ. Φουντούλη, «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ», τομ. «άγιον Βάπτισμα», εκδ. Ιερά Μητρόπολη Δράμας, Δράμα 1996, σ. 218.

[165] Βλ., Μικρόν Ευχολόγιον ή Αγιασματάριον, «Ακολουθία του Αγίου Βαπτίσματος» εκδ. Αποστολικής Διακονίας, σελ.75-76.

[166] Βλ. οπ. παρ. σ.77.

[167] Βλ. Ιωάννου Μ. Φουντούλη, «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ», τομ. «άγιον Βάπτισμα», εκδ. Ιερά Μητρόπολη Δράμας, Δράμα 1996, σελ 218,219

[168] Βλ., Μικρόν Ευχολόγιον ή Αγιασματάριον, «Ακολουθία του Αγίου Βαπτίσματος» εκδ. Αποστολικής Διακονίας, σ. 77.

[169] Βλ. οπ. παρ. σ. 77.

[170] Βλ. Ιωάννου Μ. Φουντούλη, «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ», τομ. «άγιον Βάπτισμα», εκδ. Ιερά Μητρόπολη Δράμας, Δράμα 1996, σ. 219.

[171] Βλ. οπ. παρ. σ. 77.

[172] Βλ. Ιωάννου Μ. Φουντούλη, «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ», τομ. «άγιον Βάπτισμα», εκδ. Ιερά Μητρόπολη Δράμας, Δράμα 1996, σ. 219.

[173] Βλ. Ρωμ, 6,3-11.

[174] Βλ. Μτθ. 28,16-20.

[175] Βλ. Ιωάννου Μ. Φουντούλη, «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ», τομ. «Το άγιον Βάπτισμα», εκδ. Ιερά Μητρόπολη Δράμας, Δράμα 1996, σελ 223-224.